

Quicksan archeologie ten behoeve van bestemmingsplan West-
Vlisterdijk 8 te Vlist

Inleiding

De familie Laméris is voornemens een nieuwe woning te bouwen aan de West-Vlisterdijk 8 te Vlist. Het plan en de wens is om een passende woning te bouwen voor het gebruik nu en in toekomst. De huidige woning voldoet niet geheel meer aan de wensen en eisen van deze tijd. Om deze nieuwe woning te bouwen is een verplaatsing en verandering van de bestemming "Wonen" door middel van een bestemmingsplan noodzakelijk. In dit rapport is ten behoeve van de toelichting van dit bestemmingsplan een quickscan gedaan naar de mogelijke archeologie waarden.

Juridische achtergrond

De kern van het bestemmingsplan is geformuleerd in artikel 3.1 Wro. Op basis van dit artikel worden voor een goede ruimtelijke ordening aan de in het plan aangewezen gronden een bestemming toegewezen. Ook worden in verband met die bestemming in elk geval regels gegeven over het gebruik van de grond en de bouwwerken daarop. Dit artikel is niet alleen belangrijk voor de vorm van het bestemmingsplan (bestemming en regels) maar ook leidend in de onderbouwing van de ruimtelijke keuzes ("een goede ruimtelijke ordening").

De toelichting vormt de goede ruimtelijke onderbouwing van het bestemmingsplan. In de toelichting wordt ingegaan op het doel van het bestemmingsplan, het relevante beleid, een beschrijving van het plangebied / de planontwikkeling, de relevante omgevingsaspecten (m.e.r., geluid, lucht, externe veiligheid, bodem, flora en fauna, water, archeologie, etc.) en de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. Ook bevat de toelichting een uitleg van de regels.

Archeologie

In de Erfgoedwet is de integrale bescherming van ons cultureel erfgoed, waaronder archeologie, geregeld. Op deze wijze heeft de Nederlandse overheid invulling gegeven aan het Verdrag van Malta (ook wel Verdrag van Valletta genoemd). Dit verdrag heeft tot doel het bevorderen van de bescherming van het archeologisch erfgoed in Europa. De belangrijkste artikelen die Nederland heeft overgenomen, zijn:

- het archeologisch erfgoed zoveel mogelijk ter plekke (in situ) te bewaren en beheersmaatregelen te nemen om dit te bewerkstelligen (artikel 4), en;
- de verstoorder is verantwoordelijk voor het vroegtijdig (laten) uitvoeren van noodzakelijk archeologisch (voor)onderzoek en de financiering daarvan (het 'verstoorder-betaalt-principe'; artikel 6).

In een zo vroeg mogelijk stadium van de ruimtelijke planvorming dient daarom rekening te worden gehouden met het aspect archeologie. Met de Erfgoedwet is archeologie een verplicht en geïntegreerd onderdeel van het ruimtelijke besluitvormingsproces geworden waarbij de gemeente verantwoordelijk is voor het behoud van het archeologische erfgoed en een kerntaak heeft in de uitvoering van de archeologische monumentenzorg.

Bevindingen

Kort kan worden gezegd dat voor het aspect archeologie bekeken moet worden of er archeologische restanten te verwachten zijn. Om deze verwachting voor het plangebied te bepalen is aangesloten bij de opbouw van de Archeologienota

Voor het plangebied zijn 2 tijdperiodes van belang namelijk de "Nieuwe tijd – Late Middeleeuwen" en de "Vroege middeleeuwen - Laat Paleolithicum"

Nieuwe tijd – Late Middeleeuwen

Deze periode is uit te splitsen in de periode voordat er structureel topografische kaarten beschikbaar zijn (vanaf 1815 Postroutekaart en 1850 Topografische Militaire Kaart, zie bijlage) (grootweg de nieuwste tijd) en daarvoor.

Op de topografische kaarten uit de nieuwste tijd is geen bebouwing te zien op het Agrarische Perceel. Voor de periode daarvoor is geen informatie beschikbaar. Aangezien de historische boerderij van West-Vlisterdijk 9 in het verleden West-Vlisterdijk 1 is geweest is aan te nemen dat er geen historische bebouwing meer gestaan heeft op het agrarische perceel. De historische boerderij is ook gelegen op een natuurlijk hoge (of opgehoogde) plek langs de rivier de Vlist. Het agrarische perceel daarnaast is dat niet en is sinds de ontginning van de polder Vlist westzijde altijd in agrarisch gebruik geweest.

De ontginning startte rond het einde van de 11^e eeuw, in de vroege middeleeuwen. 24 hoeven groot.. Naar verwachting de eerste hoeve...

Conclusie

Vanaf 1815-1850 is met redelijke zekerheid te zeggen dat er op het agrarische perceel geen bebouwing heeft gestaan en dat het altijd als grasland in gebruik is geweest.

Vroege middeleeuwen - Laat Paleolithicum

Uit de kaarten bij de Archeologienota (kaart 1 landschappelijke eenhedenkaart) is af te leiden dat het plangebied onderdeel uitmaakt van de Holocene stroomgordels/rivierenlandschap onderdeel Veenstromen, en wel de veenstroom van de Vlist

veenstromen	Laat Paleolithicum - Mesolithicum:	-
diepteligging:	Neolithicum - Bronstijd:	-
aan/nabij maaiveld	IJzertijd - Romeinse tijd:	middelhoog
	Vroege Middeleeuwen:	middelhoog

Stroomgordel	riviersysteem	Ouderdom (jaren na Chr.)
Vlist	veenontwatering	1805-850

Daarbij zijn de bewoningslinten relevant. De polder vlist-westzijde is eind 11 eeuw ontstaan. Dat is in fase 1, zoals benoemd in de Archeologienota

Fase 1 (ca. 1000 - ca. 1300): bewoning en ontginning langs de Lek, Hollandsche IJssel en Vlist. In deze fase zijn vermoedelijk ook de rivierdijken aangelegd. Met name vrije opstrek, in mindere mate cope-ontginning. Cope: Rozendaal, Vlist Oostzijde, Vlist Westzijde en Bonrepas.

Voor gebieden die als Veenstromen op de kaart zijn aangegeven is aangegeven dat er middelhoge verwachtingen zijn en dat de archeologische restanten dan aan/nabij het maaiveld voorkomen

Voor het gedeelte van het plangebied dat nu agrarisch perceel is en waar in de toekomst gebouwd gaat worden is in het verleden bodemonderzoek uitgevoerd (zie de aparte bodemonderzoeken).

Boring 5 is gelegen op het punt waar de nieuwe woning zal worden gebouwd. Boring 6 is ook gedaan in de hoek van het agrarische perceel van de te verplaatsen en veranderen bestemming "Wonen". Boring 5 is tot 50 cm beneden maaiveld gedaan en boring 6 tot 200 cm beneden maaiveld (aan/nabij maaiveld). Dit onderzoek heeft geen aanwijzingen opgeleverd voor archeologische waardevolle restanten (er zijn geen sporen van puin of andere zaken aangetroffen in boringen 5 en 6).

Conclusie:

Waarschijnlijk is het agrarische perceel vanaf de ontginning eind 11^e eeuw, tot op heden, als agrarisch perceel in gebruik geweest, zonder bebouwing. Het perceel behoorde bij de historische boerderij die nu gelegen is op West-Vlisterdijk 9. Het is onwaarschijnlijk dat er aan de westzijde van de "eerste" boerderij van de polder Vlist westzijde nog een boerderij of andere bebouwing heeft bestaan. Daarmee is het landschap nog intact ten opzichte van het begin van de ontginning. Bij bodemonderzoek is niet op archeologische resten gestuit.

Bijlage Topografische kaarten uit de nieuwste tijd

1815

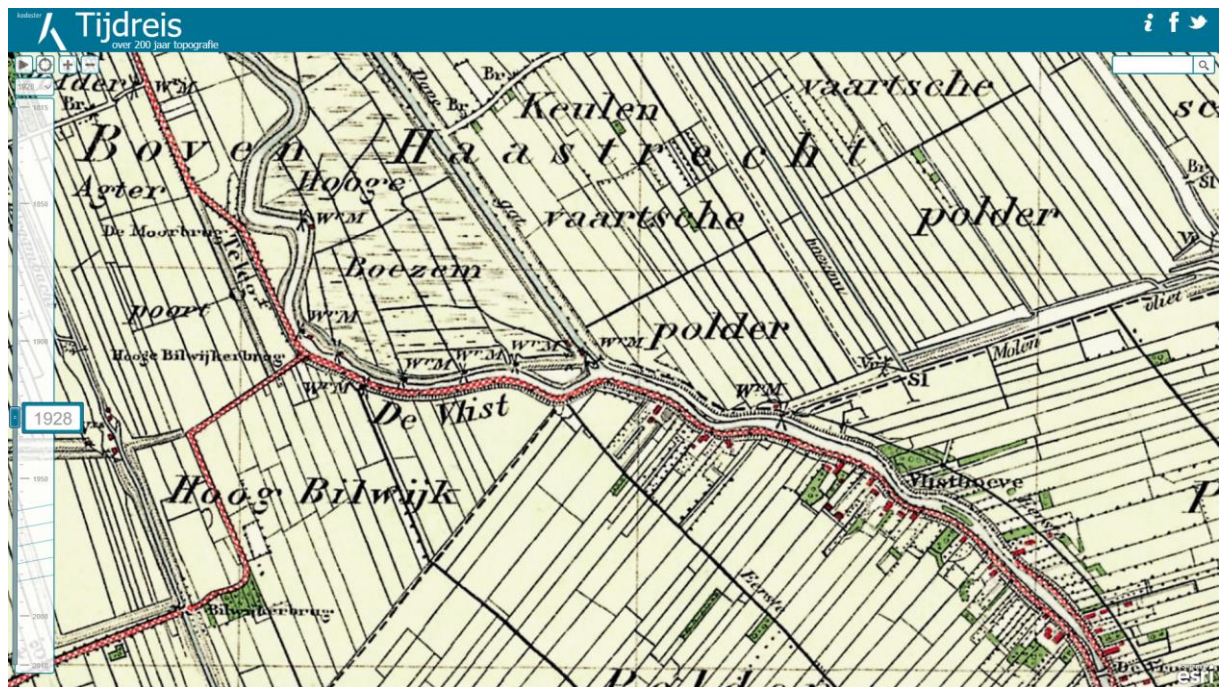

1850

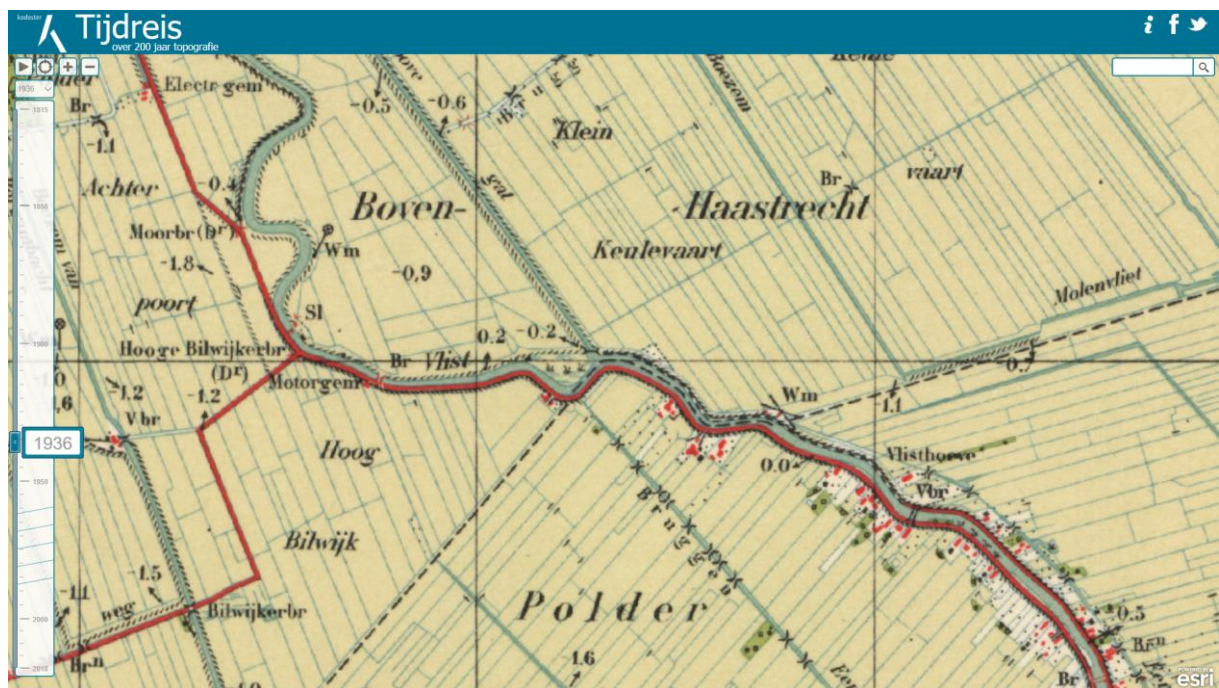

This historical map, titled 'Tijdsreis over 200 jaar topografie', shows the Haarlemmermeer area in 1876. The map features the 'Boven Haastrecht' and 'Boezem' polders, the 'De Klist' dike, and the 'Hoog Bilwijk' area. The map includes a scale bar and a legend.

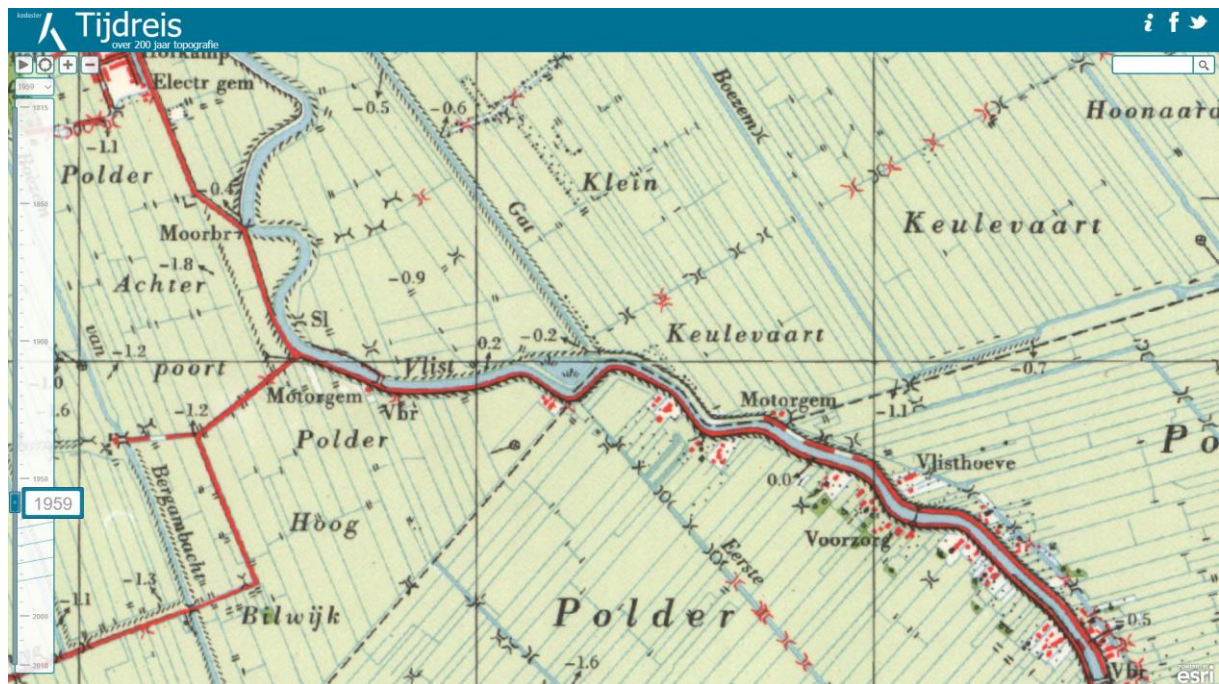
1928

1936

1959

1969

